

GEBOEID ZAKEN DOEN

De snelle urbanisatie en de sterke economische groei maakten van China de grootste staalconsument ter wereld. De aanvoer van ijzererts is dan ook van cruciaal belang.

TEKST: BERT VAN DIJK
(FREELANCECORRESPONDENT IN SHANGHAI)

Of het nu gaat om nieuwe appartementengebouwen, wolkenkrabbers, wegen, bruggen, auto's, spoorwegen of vliegtuigen, staal is een onmisbaar bestanddeel in China's economische ontwikkeling. Om staal te kunnen maken is China afhankelijk van buitenlandse ijzerertsminen. Vanwege het enorme strategische belang voor de economische ontwikkeling is het geen wonder dat China op alle mogelijke manieren probeert de toevoer van deze cruciale grondstof veilig te stellen. Maar die pogingen verlopen vooralsnog allerminst soepel.

HEEL VOORZICHTIG MANOEUVREREN

De vraag is nu wat de arrestaties betekenen voor China's relatie met zijn belangrijkste ijzerertsleveranciers en meer in het algemeen voor het ondernemersklimaat in China.

Rio Tinto, als een van de belangrijkste leveranciers van China, zou bij nieuwe prijsonderhandelingen als gevolg van de arrestaties nu minder geneigd kunnen zijn al te grote kortingen te geven. Maar China's wensen volledig negeren kan vanwege het belang van China op de wereldwijde ijzerertsmarkt ook weer niet.

Het gebrek aan door China vrijgegeven details over de zaak en

ERNSTIG BEKOELDE RELATIE

Na de recente afwijzing door Australische aandeelhouders van de geplande investering door het Chinese staalbedrijf Chinalco van 19,5 miljard Amerikaanse dollar in het Australische mijnbouwbedrijf Rio Tinto is de relatie tussen China en een van zijn belangrijkste leveranciers ernstig bekoeld.

Dat is vooral het gevolg van de arrestatie in China begin juli van vier Rio Tinto-medewerkers, waaronder Stern Hu, de Australische directeur van de ijzerertsactiviteiten in China. China beschuldigt hen van spionage, het stelen van staatsgeheimen en het schaden van China's economische belangen. De medewerkers van het op een na grootste mijnbouwbedrijf ter wereld zouden via omkoping belangrijke en vertrouwelijke informatie hebben verkregen van Chinese bestuurders van staalbedrijven over de toekomstige productie van en vraag naar staal. Rio Tinto zou die informatie hebben gebruikt in recente prijsonderhan-

delingen om zo een betere uitgangspositie te creëren. Het Australische concern ontkent alle beschuldigingen. Naast de vier Rio Tinto-medewerkers zijn inmiddels ook een aantal medewerkers van Chinese staalbedrijven gearresteerd, die betrokken zouden zijn bij de omkoping.

Of de arrestaties zo vlak na het afwijzen van de Chinese investering in Rio Tinto een vergelding daarvoor zijn, is onduidelijk. Los van dergelijke speculaties volgen de aanhoudingen op het stuklopen van prijsonderhandelingen tussen China en Rio Tinto. Als een van de grootste ijzerertsinkopers ter wereld probeert China grote prijskortingen te krijgen bij zijn leveranciers. Dat zijn behalve Rio Tinto ook het Australische BHP Billiton en het Braziliaanse Vale. China eist een korting van 40 tot 45 procent van Rio Tinto en weigert genoeg te nemen met het aanbod van een korting van 33 procent, zoals bijvoorbeeld Japan en Zuid-Korea wel hebben geaccepteerd.

het vervolg ervan maken ondertussen niet alleen de Australiërs – Rio Tinto heeft zijn buitenlandse medewerkers geadviseerd China te verlaten – nerveus. De Australische premier Kevin Rudd heeft China gewaarschuwd dat de arrestaties ook gevolgen kunnen hebben voor de economische betrekkingen tussen China en andere landen. De Verenigde Staten hebben al hun grote bezorgdheid geuit over de handelwijze van China.

De affaire onderstreept nog eens de risico's die buitenlandse medewerkers en investeerders in China lopen en kan ook implicaties hebben voor de manier van zaken doen in China. Het uitnodigen van zakenrelaties voor diners, karaokeavonden en massages is in China heel normaal. Maar de grote verwevenheid van bedrijven met de overheid leidt ertoe dat het voor buitenlandse bedrijven vaak heel voorzichtig manoeuvreren is. Zeker in gevoelige en strategisch belangrijke sectoren zoals de staalindustrie. ■